

UDHËZUES

**METODAT E MËSIMDHËNIES NË
SHKOLLAT E MESME
PROFESIONALE**

Fikrije Zymberi

Botuesi:
Agjencia për Arsim dhe Aftësim Profesional dhe Arsim për të Rritur

Përgatitur nga: Fikrije Zymberi

Për botuesin: Ragip Gjoshi
Redaktor gjuhësor: Berat Dakaj

Dizajni dhe përgatitja për shtyp: Gëzim Berisha
Jetmir Berisha

**METODAT E MËSIMDHËNIES NË SHKOLLAT E MESME
PROFESIONALE**

UDHËZIME PËR METODAT NË MËSIMDHËNIE:

Metodat në mësimdhënie përfshijnë disa forma si ne vijim:

- ❖ Mësim i drejtpërdrejtë
- ❖ Të mësuarit në formën e bashkëbisedimit
- ❖ Të mësuarit në formën e ligjëratës
- ❖ Të mësuarit në formën e ligjëratës dhe diskutimit
- ❖ Të mësuarit në formën e panelit me ekspert
- ❖ Të mësuarit në formën e dhënies së ideve
- ❖ Të mësuarit në formën e përdorimit të video've/slide've
- ❖ Të mësuarit në formën e diskutimeve të hapura
- ❖ Të mësuarit në formën e diskutimeve me grupe të vogla
- ❖ Të mësuarit në formën e paraqitjes së shembujve (case studies)
- ❖ Të mësuarit në formën e përfshirjes së nxënësve në role të ndryshme
- ❖ Të mësuarit në formën e përcjelljes së hulumtimeve
- ❖ Të mësuarit në formën e sjelljes së ligjërueseve mysafir (ekspert në fusha të veçanta)
- ❖ Të mësuarit në formën e shtjellimit të dukurive
- ❖ PËRPARËSITË, MANGËSITË DHE PËRGATITJA PËR SECILËN NGA KËTO METODA TË PËRMENDURA

MËSIMI I DREJTPËRDREJTË:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë është shumë specifike për objektivin (qëllimin) e të mësuarit. - Kjo metodë nxënësve iu tregohen arsyet pse përmbajtja është e rëndësishme - do të ndihmonte për të qartësuar objektivin e mësimit. - Kjo mënyrë është relativisht e lehtë për të matur ftesit e fituara nga nxënësit. - Është një metodë mësimore e pranuar gjerësisht. - Është metodë mirë për mësimdhënie, fakte të veçanta dhe shkathtësi themelore.	<ul style="list-style-type: none"> - Mund dëmtoj/ngurtësoj krijimtarinë mësimdhënësit. - Kërkon përgatitjen e përmbajtjes të mirë organizuar dhe shkathtësi të mira komunikimi me gojë. - Hapat e shpjegimit të mësimit duhet të ndiqen në mënyrë të përshkruara. - Mund të mos jetë efektive për shkathtësi të larta të menduarit, në varësi të njohurive bazë dhe shkathtësive të mësimdhënësit.	<ul style="list-style-type: none"> - Përmbajtja mësimore duhet të organizohen paraprakisht. - Mësimdhënësi duhet të ketë informata për parakushtet e nxënësit për mësimit. <p>MËSIM Kooperativa</p>

TË MËSUARIT NË FORMËN E BASHKËBISEDIMIT:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë ndihmon nxitjen e përgjegjësisë reciproke (mësimdhënësi dhe nxënësi). - Kjo metodë përkrahet nga hulumtimi dhe bashkëpunimi i ndërsjellë si një teknikë efektive. - Gjatë kësaj metode nxënësit mësojnë të jenë të durueshëm dhe më pak kritik.	<ul style="list-style-type: none"> - Disa studentë nuk punojnë mirë në këtë mënyrë. - Vetjakët i gjejnë shumë të vështirë për të ndarë përgjigjet me të tjerët. - Nxënësit agresive përpiqen të marrin përsipër gjithë procesin. - Nxënësit e zgjuar priren për të vepruar superiore.	<ul style="list-style-type: none"> - Mësimdhënësi vendos se çfarë shkathtësi apo njohuri duhet për të mësuar nxënësi. - Kërkon pak kohë për t'u përgatitur nxënësit për të mësuar se si të punojnë në grupe.

TË MËSUARIT NË FORMËN E LIGJËRATËS:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Gjatë kësaj metode gjithnjë duhet të paraqiten materiale faktike në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe logjike. - Kjo metodë ofron përvoja të cilat i frymëzojnë nxënësit - të dobishme për punë në grupet e mëdha. 	<ul style="list-style-type: none"> - Janë të nevojshme shkathhtësi te larta gojore nga mësimdhënësi. - Audiencia (nxënësit) janë shpesh pasiv. - Mësimxënia nga nxënësit janë vështirë për të vlerësuar. - Komunikimi është i një anshëm. - Jo e përshtatshme për nxënësit e heshtur (mungesë iniciative). 	<ul style="list-style-type: none"> - Është shumë e nevojshme të bëhet një hyrje e qartë e përmbledhjes së njësisë. - Duhet pasur parasysh efektivitetin lidhur me kohën dhe qëllimin e përmbajtjes. - Shpesh përfshin shembuj dukuri praktike

TË MËSUARIT NË FORMËN E LIGJËRATËS DHE DISKUTIMIT:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
-------------	-----------	------------

<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë përfshin nxënësit në bashkëbisedim, të paktën pas ligjërimit. - - Gjatë kësaj metode nxënësi mund bëjnë pyetje, marrin sqarime dhe paraqesin situata sfiduese. - - Gjatë kësaj metode ligjërimit mund të realizohet (përfshin) me diskutim. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kufizimet kohore mund të ndikojë negativisht në mundësitë e realizimit të diskutimit. - - Efektiviteti është e lidhur me pyetjet e duhura dhe diskutim. - - Shpesh kërkon mësime të cilët janë të aftë për "ndryshim/përshtatje" të shpejt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mësime të duhet të jetë i përgatitur për të lejuar pyetje gjatë ligjërimit, sipas nevojës. - Mësime të duhet të parashikojë pyetje të vështira dhe të përgatisin përgjigjet e duhura që më parë.
--	---	---

TË MËSUARIT NË FORMËN E PANELIT ME EKSPERT:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
-------------	-----------	------------

<ul style="list-style-type: none"> - Gjatë kësaj metode ekspertët paraqesin mendime të ndryshme. - Kjo metodë mund të provokojë diskutim më e mirë (më të gjerë) se një diskutim nga një person. - Gjatë kësaj metode ndryshimi i shpeshtë i folësit e mban vëmendjen zgjuar (lartë). - 	<ul style="list-style-type: none"> - Personalitete të ndryshme (mësimdhënës) mund të mbulojë me hije përmbajtjen e mësimi. - Ekspertët janë shpesh folës jo të efektshme. - Temat nuk mund të jenë te radhitura në mënyrë logjike. - Jo e përshtatshme për studentët jo aktivë. - Organizimi (Logjistika) mund të jetë e mundimshëm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mësimdhënësi kryesor (i lëndës) e koordinon fokusin e panelit, njofton panelin dhe prezanton përmbledhjen. - Mësimdhënësi informon shkurtazi panelin.
---	---	--

TË MËSUARIT NË FORMËN E DHËNIES SË IDEVE:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë radhit detyrat që lejojnë të menduarit krijues për ide të reja. - Kjo metodë inkurajon pjesëmarrjen e plotë, sepse të gjitha idetë 	<ul style="list-style-type: none"> - Nxënësit mund të shpërqendruar. - Nxënësit duhet të jenë të kufizuara për bisedë brenda 5-7 minuta. - Nxënësit mund të kenë vështirësi duke u 	<ul style="list-style-type: none"> - Mësimdhënësi për zgjedh temat. - Mësuesi duhet të jetë gati për të ndërhyrë, kur procesi mësimor është në dështim e sipër, është ulë interesimi e

<p>janë të radhitura në mënyrë të barabartë.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë bazohet në njohuritë dhe përvojën e grupit. - është krijuar fryma e bashkëpunimit. - Gjatë kësaj metode një ide mund të ndezë (nisë) ide të tjera. 	<p>larguar nga realiteti i njohur.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nëse nuk menaxhohet mirë e gjithë njësia, mund të ndodhë kritika dhe efekte negative të vlerësimit nga nxënësit. - Mësimnxënia tek nxënësit varet pjesërisht nga niveli i tyre pjekurisë. 	<p>nxënësve.</p>
--	---	------------------

TË MËSUARIT NË FORMËN E PËRDORIMIT TË VIDEO'VE/SLIDE'VE

Përparesitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë paraqet mënyrën e këndshme të prezantimit të përmbajtjes dhe ngritjen e temave/çështjeve. - Zakonisht e mban vëmendjen e grupit. - Duket mjaftë profesionale. - Stimulon diskutime. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mund të ngrejë shumë çështje që të ketë një diskutim të fokusuar. - Diskutimi mund të mos kenë pjesëmarrje të plotë 	<ul style="list-style-type: none"> - Duhet të marrë dhe vendosur pajisjet. - është metodë efektive vetëm në qoftë se mësimmshënësi përgatitet për diskutim pas prezantimit

TË MËSUARIT NË FORMËN E DISKUTIMEVE TË HAPURA:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Ngritë idetë dhe përvojat nga grupi. - Është metodë efektive pas një prezantim, filmi apo përvojë që ka nevojë të analizohet. - Kjo metodë lejon të gjithë nxënësit të marrë pjesë në një proces aktiv.	<ul style="list-style-type: none"> - Është metodë jo praktike me më shumë se 20 nxënës. - Me anë të kësaj metode vetëm disa nxënës mund të dominojë. - Disa nxënës nuk mund të marrin pjesë fare në diskutim. - Konsumon shumë kohë. - Nxënësit mund të dalin jashtë teme	<ul style="list-style-type: none"> - Kërkon planifikim të kujdesshëm nga mësuesit për të udhëzuar diskutim. - Kërkon planifikim të pyetjeve.

TË MËSUARIT NË FORMËN E DISKUTIMEVE ME GRUPE TË VOGLA:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë lejon pjesëmarrjen e të gjithë. - Me përdorim të kësaj metode nxënësit shpesh ndihen më të rehatshme në grupe të vogla. - Grupet e vogla lehtë mund të arrijnë konsensus.	<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë kërkon kujdesshëm për të menduar si qëllim të grupit.	<ul style="list-style-type: none"> - Duhet të përgatisë detyra të veçanta apo pyetje për përgjigje në grup.

TË MËSUARIT NË FORMËN E PARAQITJES SË SHEMBUJVE (CASE STUDIES):

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë zhvillon aftësi analitike dhe zgjidhje të problemeve.	<ul style="list-style-type: none"> - Nxënësit mund të mos shohin rëndësi për vetë situatën e paraqitur.	<ul style="list-style-type: none"> - Me këtë metodë rasti duhet të përcaktohet qartë.

<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë lejon eksplorimin e zgjidhje për problemet komplekse. - Kjo metodë lejon nxënësit të aplikojnë njohuritë dhe aftësi të reja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Informatat e pamjaftueshme mund të çojë në rezultate të papërshtatshme. - Kjo metodë konsiderohet si jo e përshtatshme për nivelin e nxënësve me shkathhtësi të ulëta paraprake 	<ul style="list-style-type: none"> - Me këtë metodë rast i prezantuar duhet të jetë i përgatitur mire paraprakisht.
--	--	--

TË MËSUARIT NË FORMËN E PËRFSHIRJES SË NXËNËSVE NË ROLE TË NDRYSHME:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë paraqet situata problematike në mënyrë dramatike. - Kjo metodë ofron mundësi për nxënësit për të marrë rolin e të tjerëve dhe kështu të vlerësoj një tjetër mënyrë. 	<ul style="list-style-type: none"> - Disa nxënës mund të jenë shumë i ndruajtur. - Kjo metodë konsiderohet si jo e përshtatshme për grupet e mëdha. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mësimdhënësi ka për të përcaktuar gjendjen në mënyrë të qartë problemin dhe rolet. - Mësimdhënësi duhet të japë udhëzime shumë të qarta

<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë lejon eksplorimin e zgjidhjeve. - Kjo metodë ofron mundësi për të praktikuar aftësitë. 	<ul style="list-style-type: none"> - Disa nxënës mund të ndihen të anashkaluar. 	
--	--	--

TË MËSUARIT NË FORMËN E PËRCJELLJES SË HULUMTIMEVE:

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë Ju mundëson nxënësve të mendojnë për veten e tyre pa u ndikuar nga të tjerët. - Me anë te kësaj metode mendimet individuale atëherë mund të ndahet në grup të madh. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë mund të përdoret vetëm për periudhë të shkurtër kohore. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mësimdhënësi ka për të përgatitur dhurata.

TË MËSUARIT NË FORMËN E SJELLJES SË LIGJËRUESEVE MYSAFIR (EKSPERT NË FUSHA TË VEÇANTA):

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë mundëson prezantim të temave të personalizuara. - Kjo metodë mundëson zbërthim të nxënësve varësisht nga stereotipi i tyre. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prezantuesit mund të mës jenë folës të mirë. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë kërkon kontakt dhe koordinim te prezantuesve (mësimdhënësve, të tjerëve).

TË MËSUARIT NË FORMËN E SHTJELLIMIT TË DUKURIVE

Përparësitë	Mangësitë	Përgatitja
<ul style="list-style-type: none"> - Kjo metodë jep mundësinë për të shqyrtuar vlerat dhe besimet mes nxënësve. 	<ul style="list-style-type: none"> - Me anë të kësaj metode nxënësit mund të mos jenë të sinqertë në 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjatë kësaj metode mësimdhënësit duhet të ushtrojnë kujdes të përgatisë detyra.

- Kjo metodë mundëson nxënësve për të diskutuar vlerat në një mjedis të sigurt.

- Kjo metodë jep strukturë të bisedës.

lidhje me vlerat e tyre.

- Me anë të kësaj metode nxënësit mund të jenë shumë i turpshëm.
- Me anë të kësaj metode nxënësit mund të mos jenë në gjendje të artikulojnë vlerat e tyre në mënyrë efektive.

- Gjatë kësaj metode mësimdhënësit duhet të japin udhëzime të qarta.
- Gjatë kësaj metode mësimdhënësit duhet të përgatisin pyetje për diskutimit.